

KAZAKİSTAN PAZAR RAPORU

2021-2025 DÖNEMİ

İçindekiler

1. Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracat Pazarları.....	3
2. Dünyada Dış Ticaret ve Kazakistan'ın Yeri	4
3. Dünya Hazır Giyim ve Konfeksiyon Dış Ticaretinde Kazakistan'ın Yeri.....	5
4. Kazakistan İthalat Rakamları.....	7
5. Kazakistan İthalatında Temel Ürün Grupları	7
6. Kazakistan'ın Hazır Giyim ve Konfeksiyon Tedarikçileri.....	8
7. Kazakistan'ın Hazır Giyim ve Konfeksiyon İthalatında Ürünler	9
8. Türkiye'nin Kazakistan'a Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Ürünler	10

1. Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracat Pazarları

Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 2025 yılını bir önceki yıla kıyasla %6,3 düşüşle 16,8 milyar \$ değerinde ihracatla kapatırken, en çok ihracat yaptığı ilk 10 ülke Almanya, Hollanda, İspanya, İngiltere, Fransa, ABD, Irak, İtalya, Polonya ve Kazakistan olarak sıralanmaktadır:

Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Ülkeler				
Birim: Milyar \$				
Ülkeler	2024	2025	2024-2025 % Değişim	2025 Pay %
Almanya	2,9	2,6	-8,4%	15,8%
Hollanda	2,0	1,9	-5,0%	11,4%
İspanya	1,9	1,7	-9,6%	10,0%
İngiltere	1,5	1,4	-5,3%	8,4%
Fransa	1,0	0,9	-7,5%	5,3%
ABD	0,9	0,9	1,7%	5,2%
Irak	0,6	0,6	13,3%	3,8%
İtalya	0,6	0,6	-2,8%	3,5%
Polonya	0,7	0,6	-20,1%	3,4%
Kazakistan	0,5	0,4	-4,9%	2,6%
İlk 10 Ülke Toplamı	12,4	11,6	-6,2%	69,3%
Türkiye Toplam Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatı	17,9	16,8	-6,3%	

Kaynak: E-Birlik

Türkiye'nin 2025 yılında toplam 16,8 milyar \$ değerindeki hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ilk 10 ülkenin toplamdaki payı %69,3 olup, ilk 10 ülkeye yönelik ihracat 2025 yılında %6,2 oranında düşüş göstermiştir.

Bu raporda Türkiye'nin en çok hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği onuncu ülke olan Kazakistan'ın hazır giyim ve konfeksiyon pazarı ile dış ticaretine yönelik değerlendirmelerde bulunulacaktır.

2. Dünyada Dış Ticaret ve Kazakistan'ın Yeri

2024 yılında dünyada 23,9 trilyon \$'ın üzerinde ihracat yapılmış olup, dünyanın en büyük ihracatçı ülkeleri Çin, ABD ve Almanya olarak sıralanmakta; en çok ihracat yapan ilk 10 ülkenin toplam ihracatı, dünya toplam ihracatının yarısını oluşturmaktadır:

Dünyanın En Büyük İhracatçı Ülkeleri							
Birim: Milyar \$							
Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024	2023-2024 % Değişim	2024 % Pay
Çin	2.588,4	3.361,8	3.593,6	3.388,7	3.575,5	5,5%	14,9%
ABD	1.424,9	1.754,3	2.062,9	2.019,2	2.064,5	2,2%	8,6%
Almanya	1.379,9	1.631,1	1.645,4	1.682,0	1.677,1	-0,3%	7,0%
Japonya	641,0	757,5	752,1	719,8	708,0	-1,6%	3,0%
Hollanda	551,4	696,9	768,3	734,0	699,3	-4,7%	2,9%
Güney Kore	512,8	644,4	683,6	632,2	683,7	8,1%	2,9%
İtalya	498,8	615,9	659,4	677,1	674,9	-0,3%	2,8%
Hong Kong	551,5	672,2	611,5	576,1	640,6	11,2%	2,7%
Fransa	478,3	573,3	610,7	638,0	626,9	-1,7%	2,6%
Meksika	417,0	494,5	577,7	593,7	619,0	4,3%	2,6%
İlk 10 Ülke Toplamı	9.043,9	11.201,8	11.965,1	11.660,8	11.969,4	2,6%	50,0%
Türkiye (29)	169,7	225,3	254,2	255,6	261,8	2,4%	1,1%
Kazakistan (44)	46,9	60,3	76,1	78,7	81,6	3,7%	0,3%
Dünya Toplam Genel İhracat Rakamları	17.494,3	22.147,1	24.686,4	23.641,6	23.926,4	1,2%	100,0%

Kaynak: Trademap

Kazakistan dünya mal ticaretindeki tedarikçiler arasında 44. Sırada yer almakta olup, 2024 yılında dünyaya bir önceki yıla kıyasla %3,7 oranında artışla 81,6 milyar \$ değerinde ihracat gerçekleştirmiştir. Türkiye ise 261,8 milyar \$ değerindeki ihracatıyla dünyanın en büyük ihracatçı ülkeleri arasında 2024 yılında 29. Sırada yer almaktadır.

Dünyanın en büyük ithalatçı ülkelerine baktığımızda ise ilk sırada ABD'nin geldiği görülmekte, bu ülkeyi Çin ve Almanya takip etmektedir. 2024 yılında dünyada yaklaşık 23,6 trilyon \$ değerinde ithalat yapılırken, en çok ithalat yapan ülkeler arasında 54. sırada yer alan Kazakistan ise 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %2,2 düşükle 59,8 milyar \$ değerinde ithalat gerçekleştirmiştir:

Dünyanın En Büyük İthalatçı Ülkeleri							
Birim: Milyar \$							
Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024	2023-2024 % Değişim	2024 % Pay
ABD	2.406,9	2.935,3	3.375,9	3.172,5	3.359,3	5,9%	14,3%
Çin	2.057,0	2.675,7	2.716,0	2.559,3	2.587,3	1,1%	11,0%
Almanya	1.172,9	1.422,8	1.505,3	1.433,2	1.414,2	-1,3%	6,0%
İngiltere	630,9	695,6	816,3	791,9	815,6	3,0%	3,5%
Japonya	634,7	773,7	905,1	786,4	743,3	-5,5%	3,2%
Fransa	571,1	707,8	815,2	777,6	740,8	-4,7%	3,1%
Hindistan	368,0	570,4	732,6	673,8	702,8	4,3%	3,0%
Hong Kong	573,1	714,0	669,1	655,5	698,9	6,6%	3,0%
Güney kore	467,5	615,0	731,4	642,6	632,1	-1,6%	2,7%
Meksika	383,0	505,7	604,6	597,8	625,9	4,7%	2,7%
İlk 10 Ülke Toplamı	9.265,1	11.616,0	12.871,5	12.090,5	12.320,1	1,9%	52,3%
Türkiye (22)	219,5	271,4	363,7	362,0	344,0	-5,0%	1,5%
Kazakistan (54)	38,1	41,4	31,0	61,2	59,8	-2,2%	0,3%
Genel İthalat	19.097,1	17.726,0	22.455,3	25.406,4	23.553,5	-7,3%	100,0%

Kaynak: Trademap

Türkiye ise 2024 yılında 344 milyar \$ değerinde ithalatıyla, en çok ithalat yapan ülkeler arasında 22. Sırada kendine yer bulmuştur.

3. Dünya Hazır Giyim ve Konfeksiyon Dış Ticaretinde Kazakistan'ın Yeri

2024 yılında dünyada 604,7 milyar \$ değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ürünü ihraç edilmiş olup, en çok ihracat yapan ülkeler Çin, Bangladeş ve Vietnam olarak sıralanmakta; Kazakistan ise hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi ülkeler arasında 88. sırada yer almaktadır. Kazakistan 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %5,9 artışla 0,1 milyar \$ değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ederken dünya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından %0,02 oranında pay almaktadır. Türkiye ise 2024 yılında hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi ülkeler arasında yedinci sırada yer almakta, dünya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından %3,3 oranında pay almaktadır:

Dünya Hazır Giyim İhracatçıları							
Birim: Milyar \$							
Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024	2023-2024 % Değişim	2024 % Pay
Çin	200,1	198,4	205,5	187,4	187,7	0,2%	31,0%
Bangladeş	37,6	47,6	60,3	51,1	52,9	3,5%	8,8%
Vietnam	30,2	31,4	36,1	32,0	35,5	11,0%	5,9%
Almanya	26,8	29,8	29,9	31,0	31,3	1,1%	5,2%
İtalya	21,7	26,2	27,7	29,0	28,9	-0,1%	4,8%
Hindistan	17,0	21,9	22,7	19,9	21,8	9,4%	3,6%
Türkiye	17,5	21,2	22,2	20,6	19,7	-4,3%	3,3%
Fransa	11,5	13,8	15,1	16,7	16,6	-0,8%	2,7%
Polonya	10,1	12,9	13,4	13,6	15,3	12,5%	2,5%
İspanya	12,4	16,3	16,6	15,2	14,5	-4,9%	2,4%
İlk 10 Ülke Toplamı	384,9	419,6	449,5	416,4	424,1	1,9%	70,1%
Kazakistan (88)	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	5,9%	0,0%
Dünya Toplam Hazır Giyim İhracatı	542,3	598,8	637,8	593,5	604,7	1,9%	100,0%

Kaynak: Trademap

Dünyada en çok hazır giyim ve konfeksiyon ithal eden ülkeler ise ABD, Almanya ve Fransa olarak sıralanmakta olup, dünyada 32. sırada yer alan Kazakistan'ın hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %32,2 oranında düşerek yaklaşık 2,7 milyar \$ olarak kaydedilmiştir. Kazakistan'ın dünya hazır giyim ve konfeksiyon ithalatından aldığı pay %0,5 olarak hesaplanmaktadır:

Dünya Hazır Giyim İthalatçıları							
Birim: Milyar \$							
Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024	2023-2024 % Değişim	2024 % Pay
ABD	102,4	109,3	126,2	98,4	101,8	3,4%	19,2%
Almanya	48,9	48,9	52,9	45,8	47,2	3,1%	8,9%
Fransa	30,2	28,1	30,7	28,8	28,6	-0,8%	5,4%
Japonya	31,5	28,5	30,1	27,8	26,5	-4,6%	5,0%
İngiltere	29,9	24,2	27,4	22,9	22,3	-2,6%	4,2%
İspanya	19,7	20,4	24,0	21,8	20,9	-4,1%	3,9%
İtalya	18,9	18,3	21,5	21,3	20,6	-3,2%	3,9%
Hollanda	16,3	19,1	20,1	18,5	18,7	1,2%	3,5%
Polonya	11,7	14,0	16,0	15,0	17,6	17,1%	3,3%
Güney Kore	10,6	11,9	13,6	13,2	13,7	3,4%	2,6%
İlk 10 Ülke Toplamı	320,2	322,7	362,7	313,5	317,8	1,4%	60,0%
Türkiye (25)	1,5	1,7	2,6	3,2	4,0	23,1%	0,7%
Kazakistan (32)	0,9	1,1	1,9	4,0	2,7	-32,2%	0,5%
Dünya Toplam Hazır Giyim İthalatı	499,7	517,4	572,5	516,7	529,5	2,5%	100,0%

Kaynak: Trademap

4. Kazakistan İthalat Rakamları

Trademap verilerine göre Kazakistan 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %2,2 düşüşle 59,8 milyar \$ civarında ithalat yaparken, hazır giyim ve konfeksiyonda ise bir önceki yıla kıyasla %32,2 düşüşle 2,7 milyar \$ değerinde ithalat gerçekleştirmiştir. Hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı Kazakistan'ın toplam ithalatından %4,5 oranında pay almaktadır:

Kazakistan İthalat Rakamları					
Birim: Milyar \$					
	2020	2021	2022	2023	2024
Hazır Giyim ve Konfeksiyon İthalatı	0,9	1,1	1,9	4,0	2,7
Genel İthalat	38,1	41,4	31,0	61,2	59,8
Hazır Giyim ve Konfeksiyon Pay %	2,2%	2,6%	6,2%	6,5%	4,5%

Kaynak: Trademap

5. Kazakistan İthalatında Temel Ürün Grupları

Kazakistan'ın ithalatını temel ürün grupları bazında incelediğimizde en çok ithal edilen ürün grubunun 84. Fasılda nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ile bunların aksam ve parçalarının yer aldığı görülmektedir. İkinci sırada 87. Fasılda yer alan kara nakil vasıtaları ve bunların aksam ve parçaları, üçüncü sırada ise 85. Fasılda yer alan elektrikli makine ve cihazlar ile bunların aksam ve parçaları yer almaktadır. 61. Fasılda yer alan örme giyim ürünleri, Kazakistan'ın en çok ithal ettiği temel ürün grupları arasında 2024 yılındaki 1,2 milyar \$ ithalat değeriyle 8. Sırada yer almakta; 62. Fasılda yer alan dokuma giyim ürünleri 1 milyar \$ ithalat değeriyle 10. Sırada yer almakta; 63. Fasılda yer alan hazır eşyalar ise 0,5 milyar \$ ithalat değeriyle 24. sırada kendine yer bulmaktadır:

Kazakistan İthalatında Temel Ürün Grupları						
Birim: Milyar \$						
GTİP	Ürün Tanımı	2022	2023	2024	2023-2024 % Değişim	2024 Pay %
'84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	1,6	9,6	9,5	-1,0%	16,0%
'87	Kara nakil vasıtaları ve bunların aksam ve parçaları	0,7	7,8	6,4	-17,1%	10,8%
'85	Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların aksam ve parçaları	0,9	5,9	5,4	-8,1%	9,0%
'73	Demir ve çelik ürünleri	1,2	2,7	2,5	-8,1%	4,1%
'39	Plastikler ve plastikten mamul ürünler	2,1	2,1	2,1	2,8%	3,6%
'61	Örme Giyim Ürünleri (8)	0,8	1,7	1,2	-28,2%	2,0%
'62	Dokuma Giyim Ürünleri (10)	0,8	1,8	1,0	-44,3%	1,7%
'63	Hazır Eşyalar (24)	0,3	0,5	0,5	-4,1%	0,8%
Kazakistan Toplam İthalatı		31,0	61,2	59,8	-2,2%	100,0%

Kaynak: Trademap

6. Kazakistan'ın Hazır Giyim ve Konfeksiyon Tedarikçileri

Dünyanın 32. büyük hazır giyim ve konfeksiyon ithalatçısı ülkesi konumundaki Kazakistan'ın en önemli tedarikçileri Çin, Rusya ve Türkiye'dir. 2024 yılında Çin'den bir önceki yıla kıyasla %54,4 oranında düşüşle 1,3 milyar \$ değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı gerçekleştirilirken, ikinci sıradaki Rusya'dan %143,9 artışla 653,8 milyon \$ değerinde, üçüncü sıradaki Türkiye'den ise %38,6 düşüşle 306,6 milyon \$ değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ithal edilmiştir. Kazakistan'ın hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçileri arasında üçüncü sırada yer alan Türkiye'nin, Kazakistan'ın hazır giyim ve konfeksiyon ithalatındaki payı %11,3 olarak hesaplanmaktadır:

Kazakistan Hazır Giyim ve Konfeksiyon Tedarikçileri					
Birim: Milyon \$					
Ülkeler	2022	2023	2024	2023-2024 % Değişim	2024 Pay %
Çin	964,2	2.800,5	1.277,4	-54,4%	47,3%
Rusya	239,0	268,0	653,8	143,9%	24,2%
Türkiye	459,7	499,3	306,6	-38,6%	11,3%
Bangladeş	44,6	83,4	111,5	33,8%	4,1%
Özbekistan	41,7	57,3	62,6	9,2%	2,3%
İtalya	37,6	54,6	61,0	11,8%	2,3%
Vietnam	10,3	31,0	31,3	1,1%	1,2%
Kamboçya	6,9	19,8	26,0	31,0%	1,0%
Fas	12,6	19,6	20,1	2,6%	0,7%
Myanmar	7,0	11,8	18,0	52,5%	0,7%
İlk 10 Ülke Toplamı	1.823,6	3.845,3	2.568,3	-33,2%	95,0%
Kazakistan Toplam Hazır Giyim İthalatı	1.924,7	3.989,3	2.702,8	-32,2%	100,0%

Kaynak: Trademap

7. Kazakistan'ın Hazır Giyim ve Konfeksiyon İthalatında Ürünler

Kazakistan'ın ithal ettiği ürünler incelendiğinde, en çok ithal edilen ürünün 6302.99 tarifeli dokumaya elverişli diğer maddelerden diğer tuvalet ve mutfak bezleri olduğu görülmektedir. Kazakistan 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %11160,3 gibi astronomik bir artışla 250,7 milyon \$ değerinde dokumaya elverişli maddelerden diğer tuvalet ve mutfak bezleri ithal ederken, ikinci sırada yine %155068,8 gibi astronomik bir artışın görüldüğü 6114.90 tarifeli dokumaya elverişli diğer maddelerden diğer örme giyim eşyaları, üçüncü sırada ise 6109.10 tarifeli pamuklu tişörtler vb. yer almaktadır. En çok ithal edilen ilk 10 ürünün sekizinde ithalat düşerken, sadece ilk iki sırada yer alan 6302.99 ile 6114.90 tarifeli ürünlerin ithalatı artmış, diğerlerinin tamamında ise ithalat düşmüştür. Bu dönemde ithalatı en çok düşen ürün %69,8 gerilemenin kaydedildiği 6206.30 tarifeli kadınlar ve kız çocukları için pamuklu dokuma bluz ve gömleklere aittir.

Kazakistan Hazır Giyim İthalatında Ürünler						
Birim: Milyon \$						
GTİP	Ürün Tanımı	2022	2023	2024	2023-2024 % Değişim	2024 Pay %
'630299	Dokumaya elverişli diğer maddelerden diğer tuvalet ve mutfak bezleri	1,5	2,2	250,7	11160,3%	9,3%
'611490	Dokumaya elverişli diğer maddelerden diğer örme giyim eşyaları	0,1	0,1	218,8	155068,8%	8,1%
'610910	Pamuklu tişörtler	105,7	170,2	138,1	-18,9%	5,1%
'620240	Sentetik veya suni liflerden kadın ve kız çocukları için dokuma manto, kaban vb.	66,2	259,2	123,9	-52,2%	4,6%
611030	Sentetik veya suni liflerden örme kazaklar, süveterler vb.	90,5	343,3	113,5	-66,9%	4,2%
620342	Erkekler ve erkek çocuklar için pamuklu dokuma pantolonlar, şortlar vb.	85,7	250,2	109,6	-56,2%	4,1%
'620140	Erkekler ve erkek çocuklar için sentetik veya suni liflerden dokuma paltolar, kabanlar vb.	51,7	155,1	108,0	-30,3%	4,0%
620462	Kadınlar ve kız çocuklar için pamuklu dokuma pantolonlar, şortlar vb.	90,7	150,8	99,8	-33,8%	3,7%
'611020	Pamuklu örme kazaklar, süveterler vb.	72,7	86,1	67,7	-21,4%	2,5%
'620630	Kadınlar ve kız çocukları için pamuklu dokuma bluzlar ve gömlekler	34,5	223,5	67,5	-69,8%	2,5%
İlk 10 Ürün Toplamı		599,2	1.640,9	1.297,5	-20,9%	48,0%
Kazakistan Toplam Hazır Giyim İthalatı		1.924,7	3.989,3	2.702,8	-32,2%	100,0%

Kaynak: Trademap

8. Türkiye'nin Kazakistan'a Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Ürünler

Kazakistan'ın Türkiye'den ithal ettiği hazır giyim ve konfeksiyon ürünlerinde ilk sırada gelen ürün 6109.10 GTİP'li pamuklu tişörtler olup, 2025 yılında Türkiye'den bir önceki yıla kıyasla %13,2 oranında düşüşle 48 milyon \$ değerinde ithalat gerçekleştirilmiştir. Bu ürün grubunun Türkiye'nin Kazakistan'a toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %11,1 olarak hesaplanmaktadır. Bu ürün grubunu 6110.20 GTİP kodlu pamuklu örme kazaklar, süveterler vb. ve 6203.42 GTİP'li erkekler ve erkek çocuklar için pamuklu dokuma pantolonlar, şortlar vb. takip etmektedir.

Türkiye'nin Kazakistan'a Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Ürünler**Birim: Milyon \$**

GTİP	Ürün Tanımı	2024	2025	2024-2025 % Değişim	2025 Pay %
'610910	Pamuklu Tişörtler	55,2	48,0	-13,2%	11,1%
'611020	Pamuklu örme kazaklar, süveterler vb.	52,1	41,5	-20,4%	9,6%
'620342	Erkekler ve erkek çocuklar için pamuklu dokuma pantolonlar, şortlar vb.	34,1	34,0	-0,2%	7,9%
620442	Kadınlar ve kız çocuklar için pamuklu dokuma elbiseler	32,0	27,0	-15,5%	6,3%
610322	Erkekler ve erkek çocuklar için pamuklu örme takımlar	4,9	20,5	317,6%	4,7%
620290	Kadınlar ve kız çocuklar için dokumaya elverişli diğer maddelerden dokuma diğer dış giyim ürünleri	13,8	17,0	23,0%	3,9%
620520	Erkekler ve erkek çocuklar için dokuma gömlekler	8,6	13,9	61,0%	3,2%
610711	Erkekler ve erkek çocuklar için pamuklu örme külot ve slipler	7,5	13,6	81,3%	3,1%
610442	Kadınlar ve kız çocuklar için pamuklu örme elbiseler	4,3	8,8	106,7%	2,0%
610449	Kadınlar ve kız çocuklar için dokumaya elverişli diğer maddelerden örme elbiseler	4,1	8,8	115,0%	2,0%
İlk 10 Ürün Toplamı		216,6	233,1	7,6%	54,0%
Türkiye'nin Kazakistan'a Toplam Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatı		454,3	431,8	-5,0%	100,0%

Kaynak: E-Birlik

Türkiye'den Kazakistan'a hazır giyim ve konfeksiyonda en çok ihraç edilen ilk 10 ürüne baktığımızda, 2025 yıl sonu itibariyle dört ürün grubunda ithalatta düşüş, altı ürün grubunda ise artış kaydedilmiştir. İhracatı en çok artış gösteren ürün grubu %317,6 artışın görüldüğü 6103.22 tarifeli erkekler ve erkek çocukları için pamuklu örme takımlar giyim eşyası iken, en çok düşüş geçen yıla kıyasla %20,4 düşüşle 6110.20 tarifeli pamuklu örme kazak ve trikolar da görülmüştür.

İTKİB Genel Sekreterliği
İHKİB Ar-Ge ve Projeler Şubesi